

Váš dopis zn. Č.j. Vyrizuje / linka Datum
MHMP 1771451/2015 **Ing. arch. Zdeňka Bašťová /12.10.2015**
 Sp. zn.
S-MHMP 908647/2015 Bašt Počet listů **20/** příloh **0**

Věc: Závazné stanovisko

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Magistrát hl. m. Prahy, odbor památkové péče (dále jen MHMP OPP), jako dotčený orgán státní památkové péče na území hlavního města Prahy věcně a místně příslušný podle § 29 odst. 2 písm. b), e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, posoudil žádost vlastníků dotčených nemovitostí, Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze (IČ 60461071), Jana Palacha 80/3, 110 00 Praha 1, Národního pedagogického muzea a knihovny J.A. Komenského (IČ 61387169), Valdštejská 161/20, 118 00 Praha 1, Hlavního města Prahy (IČ 00064581), Mariánské náměstí 2/2, 110 00 Praha 1, a Městské části Praha 1 (IČ 00063410), Vodičkova 18, 115 68 Praha 1, kterou podala společnost Urbia s.r.o. (IČ 49687514), Královská 16, 110 00 Praha 1, v zastoupení na základě plných mocí ze dne 20.1. 2015, 22.1. 2015, 4.2.2015, a 6.2. 2015, o vydání závazného stanoviska ve věci **stavebních úprav nemovitostí č.p. 134, a č.p. 2099, na pozemcích parc.č. 844, 845/2, 845/1 a 2396, k.ú. Nové Město, Mikulandská 5, Praha 1,**

pozemky a objekty jsou v památkové rezervaci v hlavním městě Praze, prohlášené nařízením vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze,

spočívající v úpravách s následujícími podrobnostmi:

stavební úpravy objektů na technologický a výzkumný objekt Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, vestavba do dvora na pozemku parc.č. 844, půdní vestavba a nástavba č.p. 134, zástavba dvora, doplnění dvou suterénních podlaží, stavební úpravy zahrady ve vnitrobloku, provedení nových přípojek vody, kanalizace, plynu a elektro

- umístění vstupní haly, auly, ateliérů, knihovny materiálů, showroomů, seminární místnosti a kavárny v přízemí (výstavní a společenská platforma technologického objektu VŠUP)
- využití suterénu pro dřevodílny, kovodílny, sádrovny, laminovny, clay a oddělení digitální techniky

- využití 2. a 3. NP pro specializovaná chráněná a kontrolovaná školní výuková pracoviště (design, grafika, keramika, ad.)
- umístění kabinetů pedagogů, zázemí personálu a PC pracoviště studentů do vložených mezipater
- řešení okružního komunikačního prostoru a ateliéru pro volnou práci studentů ve středním dvorním křídle
- umístění specializovaných pracovišť pro fotografii a film v úrovni současného podkroví po radikální přestavbě s demolicí konstrukce krovu opatření podkrovních prostor vloženými patry (pro restaurování, vědu, výzkum ad.)

stavební zásahy do konstrukcí uličního, východního křídla objektu č.p. 134

- zachování stávajících stropních konstrukcí východního křídla
- zachování obvodových stěn východního křídla a fasád včetně profilovaných prvků
vyjma výřezu ve vstupní části
- pro zdůraznění vstupní osy budovy VŠUP, „výřez“ na šířku 3. osy (vstupní) zprava v šířce osově cca 2,76 m (pilastry rámuující vstup jsou zachovány)
- provedení „výřezu“ cca do hloubky 7 m dispozice po celé výšce objektu
- řešení prostoru „výřezu“ jako univerzálního výstavního a instalačního prostoru
- oprava uliční fasády, nátěr fasády v šedé až bílé omítkové úpravě „v harmonii s okenními rámy“
- odstranění hlavního schodiště, a následně nahrazení novou konstrukcí ve změněné poloze (nová dvouramenná schodiště)
- zachování křivočarého schodiště oválného půdorysu v jižní části východního křídla
- zachování stávajícího suterénu uličního křídla s hodnotnými klenbami
- zachování části vnitřních stěn v 1. NP
- demolice ostatních vnitřních stěn ve vyšších NP
- vytvoření nové dispozice v návaznosti na traktování objektu
- odstranění konstrukce krovu a oválného schodiště do podkroví
- zachování stávající římsy a sklonu střechy do ulice
- protažení střešní roviny na úroveň na úroveň 22,5 m
- doplnění sklonité střešní roviny svislou omítanou stěnou výšky 0,6 m, do úrovně 23,1 m
(imitace průběžné komínové zdi)
- zachování obvodových zdí v suterénu s výjimkou severní části dvorní stěny, která bude přezděna shodně s vnitřními nosnými zdmi
- odstranění okenních a dveřních výplní, hlavních domovních vstupních dveří
- odstranění podlahových vrstev

stavební zásahy do konstrukcí západního dvorního křídla objektu č.p. 134:

- vybourání nosného zdiva v úrovni přízemí
(vložení příčných nosných stěn v pravidelných intervalech)
- demolice severního domovního schodiště
- zachování obvodových stěn v úrovni 2. a 3. podlaží
- zachování obvod. stěn ve 4. NP do zahrady a v částečném rozsahu i do dvora
- vybourání střední nosné zdi ve všech podlažích

- zachování částí severního a jižního obvodového štítového zdiva
- demolice vodorovných konstrukcí a provedení nových v úrovni stropů uličního křídla
- demolice konstrukce krovu
- odstranění dveřních a okenních výplní

stavební zásahy do konstrukcí jižního a severního křídla objektu č.p. 134

- demolice jižního křídla v plném rozsahu včetně krovu

provedení nových stavebních konstrukcí

- provedení 2. PP a 1. PP v rozsahu celé parcely s výjimkou uličního křídla, kde je zachován stávající suterén
- zastavění celé plochy dvora v 1. NP
- přepatrování dvora v jednotlivých podlažích od 2. NP po 4. NP s vynecháním dvou příčných obdélných světlíkových dvorků na severní a jižní straně
- nastavení uličního křídla ve dvorní části o cca ½ podlaží (s vloženou stropní konstrukcí)
- celkové zvýšení střechy ve dvorní části východního křídla o cca o 2 m
- přestavba západ. dvorního křídla s ponecháním nosných konstrukcí od 2. NP výše
- zastřešení západního křídla a středního traktu ateliérovou pultovou střechou (hřeben ve výši +24,150)
- vysunutí čtyř bloků o 1,4 m oproti fasádě do plochy západní zahrady v šíři přibližně dvou okenních os (cca 6 m), na výšku jednoho podlaží v přízemí
- prolomení uličního průčelí v prostoru dnešního hlavního vstupu do objektu (3. osa zprava) vložením dutého bloku v šíři uličního traktu (hloubky cca 7 m) na celou výšku průčelí
- prolomení západního dvorního křídla (hloubky cca 8 m), v šíři okenní osy, na celou výšku západního dvorního průčelí vložením dutého bloku osově navazujícího s blokem při uličním průčelí
- nastavení nového hlavního domovního schodiště uličního křídla a bloku s evakuačním výtahem v severní části západního dvorního křídla věžovitými nástavci, převyšujícími o 7 m novou výšku uličního křídla (z +23,100 do výše +30,100)
- úprava zahrady na pozemku parc.č. 845/1

a vydává podle ustanovení § 14 odst. 2 v souladu s § 14 odst. 3, § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, toto **závazné stanovisko podle § 149 zákona č. 500/2004 Sb.**, správní řád, ve znění pozdějších předpisů:

Příprava navrhovaných prací v rozsahu předložené projektové dokumentace „Dostavba, vestavba a přestavba objektu Mikulandská na inovační, technologické a výzkumné centrum Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze v ul. Mikulandské 134/5“, kterou zpracovali prof. Ing.arch. Ivan Kroupa (ČKA 2421), Ing.arch. Jana Moravcová a Ing.arch. Tomáš Zmek, Projektový ateliér UMPRUM, nám. Jana Palacha 80, 110 00 Praha 1, a Ing. Zbyněk Ransdorf (ČKAIT 0007956), Ing. Luboš Hýbner a Ing.arch. Martin Dvouletý, AED project a.s., Pod Radnicí 1235/2a, 150 00 Praha 5, v 12/2014 a doplňku výše uvedené PD, z 08/2015, na základě podkladu „Stavebně historický průzkum, č.p. 134/II, Praha 1, Nové Město, Mikulandská 5“,

který zpracovala Mgr. Alena Krušinová, Litboř 46, 552 05 Hořičky v 09/2014, pro územní řízení je z hlediska zájmů státní památkové péče **p ř í p u s t n á** za těchto základních podmínek:

1. V případě nálezu významných zbytků historické architektury v průběhu podrobného archeologického výzkumu budou tyto ponechány in situ a bude zpracován alternativní návrh řešení příslušné části dokumentace, který bude MHMP OPP předložen k posouzení.
2. Střecha tělesa schodiště v severním křídle bude snížena o cca 3 m, nebude dorovnána na úroveň sousedního domu č.p. 135. Bude zpracován návrh materiálového a barevného řešení tělesa schodiště, tělesa výtahu a fasády do dvora č.p. 135, který bude MHMP OPP předložen k posouzení v dalším stupni projektové dokumentace.
3. Střešní krytina východního křídla do ulice bude hladká, s využitím tradičních materiálů (keramika, beternit, plech) v barvě světle šedé nebo cihlově červené. Povrchová úprava svislé stěny za hřebenem střechy uličního křídla bude specifikována v dalším stupni projektové dokumentace.
4. Barevné řešení uliční fasády bude určeno na základě sondážního průzkumu. V jeho rámci budou vybrány se zástupci MHMP OPP vzorky barevnosti fasády, které budou naneseny přímo na fasádu. Průzkum fasády s barevným řešením bude předložen MHMP OPP k posouzení v samostatném správním řízení.
5. Zvýraznění vstupu do objektu bude přeřešeno tak, aby byly zachovány a ochráněny zvláště hodnotné uměleckořemeslné prvky (vstupní dveře včetně lunetového nadsvětlíku, teracová dlažba s označením roku výstavby, klenba vstupu a štukové prvky – rámová pole). Konkrétní návrh bude předložen MHMP OPP v dalším stupni projektové dokumentace.
6. Bude zpracován detailní návrh napojení nové konstrukce zastavění dvora na stávající východní a západní křídlo a pohledy na dotčené dvorní fasády, které budou MHMP OPP předloženy v dalším stupni projektové dokumentace.
7. Bude proveden soupis stávajících výplňových prvků s uvedením jejich pozice v půdorysech, s návrhem na další nakládání s nimi, který bude MHMP OPP předložen k posouzení v dalším stupni projektové dokumentace.
8. Severní a jižní odstraňované křídlo bude zaměřeno a podrobně fotograficky zdokumentováno. Dokumentace bude předána MHMP OPP k archivaci do 1 měsíce od pořízení dokumentace.

Odůvodnění:

Podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byla dne 22.5. 2015 podána oprávněnou osobou žádost o vydání závazného stanoviska k návrhu výše uvedených stavebních úprav předmětných nemovitostí v rozsahu předložené dokumentace.

Žádost obsahuje následující doklady a podklady:

- výpis z katastru nemovitostí
- výpis z Registru ekonomických subjektů společnosti URBIA s.r.o.
- výpis z registru ekonomických subjektů Vysoké školy UMPRUM v Praze
- výpis z Registru ekonomických subjektů Národního pedagogického muzea a knihovny J.A. Komenského
- plnou moc Vysoké školy UMPRUM v Praze pro společnost URBIA s.r.o.
- plnou moc Městské části Praha 1 pro spol. URBIA s.r.o.
- plnou moc Národního pedagogického muzea a knihovny J.A. Komenského pro společnost URBIA s.r.o.
- plnou moc hl.m. Prahy pro spol. URBIA s.r.o.
- projekt identifikovaný.

MHMP OPP požádal dne 27.5. 2015 Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hl. m. Praze (dále jen NPÚ), o zpracování písemného vyjádření k předloženému návrhu v zákonné lhůtě 20 dnů ode dne doručení žádosti o jeho vypracování.

Dne 5.6. 2015 požádal NPÚ o prodloužení lhůty k vyjádření z důvodu velmi složitého případu. MHMP OPP prodloužil lhůtu k vyjádření na celkem 50 dnů.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, bylo ve věci vydáno písemné vyjádření NPÚ č.j. NPÚ-310/40343/2015 ze dne 7.7. 2015, které MHMP OPP obdržel dne 10.7. 2015. Ve svém vyjádření tato odborná organizace považuje navrhované práce za realizovatelné za následujících podmínek:

- 1) *Bude upravena střecha směrem do Mikulandské ul., a to způsobem, který bude lépe reflektovat stávající hodnoty střechy objektu, zejm. co se pohledu z Mikulandské ul. týká. Konkrétní architektonické řešení musí respektovat stávající sklon střechy včetně výšky hřebene.*
- 2) *Dojde k přehodnocení té části projektu, která likviduje cenné archeologické terény, a to v prostoru stávajícího dvora čp.134/II. Archeologické terény, dochované ca. v rozsahu -3 m od stávající nivelety povrchu, musí být ponechány ve své původní poloze. Tyto terény obsahují autentické archeologické nemovité a movité nálezy mimořádné hodnoty, které jsou dle platné legislativy zejm. majetkem hlavního města Prahy (§23a zákona č.20/1987Sb.).*

Žadateli byla analogicky podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, před vydáním závazného stanoviska ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům závazného stanoviska. Žadatel této možnosti využil dne 27.7. 2015. K podkladům uplatnil tyto námitky a doplnění :

Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze jako investor a zároveň jako zpracovatel architektonické části (autor návrhu prof. Ing.arch. Kroupa) považuje hlavní sdělení stanoviska NPÚ – projekt a stavba jsou přípustné – za pozitivní výsledek téměř ročního projednávání a společného hledání oboustranně přijatelného řešení projektu technologického a výzkumného objektu UMPRUM v Mikulandské ulici.

Po té, co byl záměr dne 12.2. 2015 prezentován na vědecké radě GŘ NPÚ, došlo k vytvoření pracovní skupiny, v níž zasedali jak zástupci účastníka, tak zástupci NPÚ. Tato pracovní skupina se setkala celkem třikrát a na svých schůzkách řešila body, které byly ze strany NPÚ označeny jako kolizní, resp. k revizi. Otázka střešní krajiny byla jedním z nich. Návrh byl tak z tohoto důvodu podstatným způsobem přepracován (zkosení střech rozbití výškových úrovní, přidání ateliérových oken atd.). Je překvapivé, že stanovisko NPÚ je degradováno dvěma podmínkami, zejména jejich předefinovaným textem. Jinak pozitivní stanovisko je s těmito podmínkami v principiálním rozporu, neguje úsilí vysoké školy a jejích architektů k získání adekvátních podmínek pro svou činnost, a hlavně neguje práci pracovní skupiny iniciované NPÚ. Pro Vysokou školu uměleckoprůmyslovou je podmínka „Bude upravena střecha směrem do Mikulandské ulice, a to způsobem, který bude lépe reflektovat stávající hodnoty střechy objektu, zejména co se pohledu z Mikulandské ul. týká. Konkrétní architektonické řešení musí respektovat stávající sklon střechy včetně výšky hřebene“ nepřijatelná z těchto důvodů:

a) Střešní krajina

Je s podivem, že se tento bod objevuje znovu v připomínkách GŘ NPÚ. Ochrana střešní krajiny v památkové rezervaci automaticky neznamená konzervaci stávajícího stavu. To by bylo na místě u objektu, který je individuálně chráněn jako kulturní památka. Tak tomu ale v tomto případě není, a proto je z pohledu památkové péče relevantnější a architektonicky i kulturně správnější hledat řešení co možná nejlepší pro město, pro památkovou rezervaci. Takové řešení musí reagovat na současnost, na funkci, na novou situaci památkové rezervace. Reagovat z pohledu profese architekta a ochrany města v nejširším slova smyslu. Přesná definice sklonu střechy a výšky hřebene je ze strany NPÚ překročením kompetencí, je necitlivou intervencí do projektu, který je důsledně generován z lokality a dalších důležitých městotvorných parametrů. Tyto aspekty musí být zohledněny i z hlediska památkové péče. Takto formulovanou podmínkou upírá vyjádření NPÚ Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze (která má nejen v centru metropole, ale i v kulturně společenském kontextu celé společnosti historické zakotvení a pro město je tak neoddiskutovatelně důležitou institucí), nárok a logickou potřebu vtisknout nově transformovanému školskému objektu některé nezbytné funkční a architektonické atributy, které jej chtě nechtě odlišují od původní, ale dnes nenávratně přehodnocené funkce „měšťanky“. Vždy to dělaly významné veřejné instituce a vysoká škola uměleckoprůmyslová takovou institucí je.

Projekt si nenárokuje dominantu na panoramatu města, ale musí se identifikovat v rámci struktury, měřítka a proporcí. Proto je navržené řešení v rámci střešní krajiny odpovídající i hlediskům památkové péče v dané lokalitě. Nekorektní je definice podmínky směrem k práci autorů návrhu, kteří projekt opakovaně přepracovávali, nabízeli varianty řešení a hledali kompromisy, ústupky. Pro architektky je známou pravdou, že za určitou hranou se dobrý koncept rozpadá a ztrácí smysl. To se nesmí stát ani s ohledem na současné subjekty památkové péče, s ohledem na UMPRUM, s ohledem na tak kvalitní potenciál, jaký Praha má. Nekorektní je definice podmínky i ke členům pracovní skupiny NPÚ, kde byly tyto úpravy diskutovány, nekorektní k profesi architekta, nekorektní k akademickému prostředí. Je zapotřebí si uchovat respekt tam, kde jde o kvalitu.

b) Archeologie

Pro Vysokou školu uměleckoprůmyslovou je podmínka „dojde k přehodnocení té části projektu, která likviduje cenné architektonické terény, a to v prostoru stávajícího dvora č.p. 134/II. Architektonické terény, dochované ca. V rozsahu – 3 m od stávající nivelety povrchu, musí být ponechány ve své původní poloze. Tyto terény obsahují autentické archeologické nemovité nálezy mimořádné hodnoty, které dle platné legislativy jsou zejm. majetkem hlavního města Prahy (§23a zákona č. 20/1987 Sb.)“, nepřijatelná z těchto důvodů:

NPÚ s tímto požadavkem přišel dodatečně až po zpracování projektové dokumentace. Neavizoval konzervaci terénu při majetkovém převodu objektu v Mikulandské na Vysokou školu uměleckoprůmyslovou, ačkoliv byl ústně i písemně na souvislosti s archeologií dotazován. Vedení školy ani architekti takovou zásadní komplikaci projektu nemohli předvídat. Bohužel bez integrovaného suterénu projekt nefunguje. Ze strany NPÚ nebyl žádný jiný stavebník v okolí projektu takto podmiňován. Situace, kdy takovýto pro koncepci Vysoké školy uměleckoprůmyslové likvidační požadavek je uplatňován pouze u veřejné vysoké školy – jediném nekomerčním subjektu v daném kontextu bez objektivního zdůvodnění – je situace nepřijatelná.

Architektonický návrh prof. Arch. Kroupy, je návrhem, který lze označit přinejmenším za dialog mezi původní a novodobou architekturou, avšak jak vyplývá mj. ze stanovisek (vyjádření) takových kapacit v oblasti historie architektury, jakými jsou Doc. PhDr. Jiří T. Kotalík CSc., Prof. PhDr. Rostislav Švácha CSc., nebo prof. Emil Přikryl, jedná se o důkladně promyšlenou architekturu, která zároveň respektuje svůj kontext a nezneužívá své právo (jakožto návrh subjektu veřejného zájmu) se v městské krajině chovat suverénně.

GŘ NPÚ ve svém vyjádření komentuje místa, ze kterých je nutné zohlednit pohledy na objekt. Jedním z nich jsou „vyšší patra Národního divadla“. Zde však při pohledu na horizont směrem k objektu horizontu dominuje projekt komerční novostavby QUADRIO, který na horizontu dokonce vystupuje nad okolní zástavbu.

Dále se účastník řízení vrací ke třem výše uvedeným vyjádřením, ze kterých cituje:

„Atiku nad římsou nepovažuji za zásadní rušivý prvek, protože při standardním vnímání z ulice ji divák vůbec neregistruje.“...Problematika střešní krajiny byla v poslední fázi vývoje přepracována s pozitivním efektem“...“hmotové a výškové řešení není v urbanistickém rozporu s charakterem okolní zástavby“ (Jiří T. Kotalík)

„Kroupův projekt mění u celého areálu jeho střešní krajinu. Ta však bude výrazně členěná, nevyzní jednotvárně a nepřekročí především výškové limity, jaké se na území Pražské památkové rezervace mají dodržovat. Projekt v tomto ohledu respektuje svůj kontext a splňuje tak nároky kladené na novostavby v pražském historickém centru. (Rostislav Švácha)

V plném znění jsou stanoviska přiložena k námitkám jako dílčí přílohy.

Závěrem účastník řízení uvádí:

S ohledem na závěry uvedené v podmínkách ke kladnému vyjádření NPÚ a dále pak skutečnost, že samotné GŘ NPÚ zmiňuje, že předpoklady uvedené v nařízení vlády č. 66/1971 Sb. a v Chartě, o které se GŘ NPÚ ve svém vyjádření opírá, tvoří „výchozí hlediska, ze kterých je nutno přistoupit k hodnocení konkrétního záměru VŠUP“, účastník navrhuje, aby ke stanovisku GŘ NPÚ nebylo přihlíženo. Pokud by se přesto OPP MHMP rozhodlo ke stanovisku GŘ NPÚ přihlídnout, kdy takový postup považuje účastník řízení za legislativně nesprávný, navrhuje:

Ad a) aby k podmínce č. 1 nebylo přihlídnuto, neboť úpravy projektového řešení, tak, jak byly zapracovány po společných setkáních pracovní skupiny UMPRUM-NPÚ, odpovídají nárokům památkové péče na projekty novostaveb v pražském historickém centru (viz přiložená odborná stanoviska), a zároveň

Ad b) aby k podmínce č. 2 nebylo přihlídnuto, neboť se neslučuje se správnou praxí, a jako taková je legislativně nesprávná.

Dále se účastník řízení ohrazuje proti opakované argumentaci NPÚ, který komentuje prostorové nároky – provozní potřeby Vysoké školy uměleckoprůmyslové. Tato polemika zásadně subjektu jakým je NPÚ nepřisluší. NPÚ se při svých doporučeních na snížení navržené kapacity pohybuje daleko za hranicí svých kompetencí.

Přílohou námitek účastníka řízení je i stanovisko Prof. Emila Příkryla, Prof. PhDr. Rostislava Šváchy CSc., a Doc. PhDr. Jiřího T. Kotalíka.

Prof. Emil Příkryl:

.....“Vždy jsem obdivoval funkcionalistickou přestavbu školní budovy (1882) bývalého městského dívčího reálného gymnázia v ulici Vladislavově M.D. Rettigové od Václava Kolátora z roku 1937 (projekt 1930). Ten původně čtyři dispozičně samostatné školy přestavěl vybouráním tří tříramenných schodišť, tři ze čtyř. A vložil nové jednoramenné schodiště, dokonale osvětlené luxferovou stěnou. Střední křídlo z větší části odstranil a z původních dvou dvorů vytvořil jeden.

A na dvě novorenesanční patra přidal patro nové.....Obdobně obdivuhodně, v situaci blízké a na školní budově podobné (1893), naplňuje záměr rektora UMPRUM prof. Jindřicha Smetany svým návrhem prof. Ivan Kroupa. Téměř stejná situace urbánní. Též původní budova dvoupatrová a novorenesanční. Návrh též mění vnitřní organizaci a též přistavuje patro. Též nově aktivuje dvůr. Ovšemže jinak a samozřejmě radikálněji. Protože pro potřeby jiné, dnešní a pro rozvoj školy životně důležité.“

Prof. PhDr. Rostislav Švácha CSc.:

.....“kvalita nového Kroupova řešení druhého sídla Vysoké školy uměleckoprůmyslové vysoce přesahuje kvalitu starých neorenesančních prvků, které projekt Ivana Kroupy zamýšlí odstranit. Ztráta starých hodnot tak bude vykoupena vznikem neobyčejně hodnotné nové architektury.....Kroupův projekt mění u celého areálu jeho střešní krajinu. Ta však bude výrazně členěná, nevyzní jednotvárně a nepřekročí především výškové limity, jaké se na území Pražské památkové rezervace mají dodržovat. Jsem přesvědčen, že přestavba školních objektů v Mikulandské ulici pro Vysokou školu uměleckoprůmyslovou nepoškodí, nýbrž naopak obohatí hodnoty Pražské památkové rezervace o vysoce kvalitní architekturu.“

Doc. PhDr. Jiří T. Kotalík

.....“přes relativně radikální zásahy do existující budovy školy jsou nově vzniklé hodnoty v kontextu tohoto místa a jeho urbanistické struktury jednoznačným přínosem a pozitivem a to jak z hlediska potřeb a rozvoje města, tak i zásad principů ochrany kulturního dědictví.“

Dne 6.8. 2015 byl návrh (dokumentace „Dostavba, vestavba a přestavba objektu Mikulandská na inovační, technologické a výzkumné centrum Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze v ul. Mikulandské 134/5“ z 12/2014) projednán na 144. Jednání Sboru expertů MHMP OPP. Sborem expertů bylo velmi kladně hodnoceno to, že: *“...rekonstrukce objektu má zachovat využití pro školu, i kvality předloženého projektu, promyšlenost a preciznost architektonické koncepce.“*

Na druhé straně bylo konstatováno, že: *„projekt navrhuje nevratné sejmutí velké části autentických historických konstrukcí a terénů a zasahuje zásadním způsobem do střešní roviny. Směrem do ulice Mikulandská navrhuje kontroverzní průsek do fasády na celou výšku objektu. Tím zmizí i jeden z portálů. Byla by tak narušena souměrnost a integrita neorenesančního průčelí.....K historické budově, kompozici jejích fasád patří integrálně i řešení střech a také zde je třeba maximální obezřetnosti při jakékoliv změně jejich výtvarné podoby, materiálů a pod. Zde došlo v případě prezentace projektu k nedorozumění, protože snaha ukázat určité historické komparace na budovách jako je Rudolfinum nebo Obecní dům se ukázala jako kontraproduktivní, protože příklady střešního osvětlení jsou tam vždy zasazeny do kontextu celkového řešení, které bylo dílem architekta, navrhující původní objekt jako celek....Nadstavěním uliční fasády (do Mikulandské ulice)se předložený návrh významně rozchází se zásadním požadavkem na zachování střešní krajiny i omezení narůstání výšky dotčeného bloku zástavby. ...Za kontroverzní lze považovat proříznutí neorenesanční fasády, které naruší jak přísnou symetrii jejího členění, tak vede k odstranění bosovaného portálu.*

Vizuální efekt, který by měl symbolizovat nový vstup, je poněkud sporný jak z pohledového hlediska (minimální možnost odstupů od objektu), tak tektonického – přitom stávající portály jsou dostatečně reprezentativní....realizace dvoupodlažního suterénu v tomto případě znamená zánik významných archeologických terénů s pozůstatky raně středověké sídelní aglomerace i vrcholně středověkého Nového Města. Přesto, že je projekt v předloženém stavu z hlediska památkové péče a ochrany PPR nepřijatelný, lze provést úpravy ve smyslu výše uvedených připomínek, které realizaci inovačního technologického a výzkumného vzdělávacího centra VŠUP v daném objektu umožní. Kulturně vzdělávací instituce typu Vysoké školy umělecko-průmyslové je v PPR institucí velice vítanou, ale právě vzhledem k zaměření školy je očekáváno větší pochopení urbanistických a památkových hodnot lokality.“

Návrh byl Sborem expertů odmítnut těsnou většinou.

Na základě hodnocení Sboru expertů přeložil účastník řízení dne 3.9. 2015 doplněk projektové dokumentace z 08/2015, v němž došlo k úpravám zejména v uličním křídle objektu, kde návrh nově zachovává stávající stropní konstrukce, a je změněn tvar střechy do Mikulandské ulice (nově je ponechán stávající sklon střechy, která je v tomto sklonu protažena a doplněna průběžnou svislou stěnou výšky 0,6 m).

MHMP OPP požádal dne 3.9. 2015 Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hl. m. Praze, o zpracování písemného vyjádření k předloženému upravenému návrhu v zákonné lhůtě 20 dnů ode dne doručení žádosti o jeho vypracování.

Dne 7.9. 2015 požádal NPÚ o prodloužení lhůty k vyjádření z důvodu velmi složitého případu o 30 dnů, tedy do 22.10. 2015. MHMP OPP lhůtu k vyjádření neprodloužil, neboť zasláná dokumentace je doplněkem původní projektové dokumentace z 12/2014, předložené změny se týkají především uličního křídla do Mikulandské ulice a nejsou takového rozsahu a tak složité, aby vyžadovaly stanovení delší lhůty.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, bylo ve věci vydáno písemné vyjádření NPÚ č. j. NPÚ-310/68490/2015 ze dne 23.9. 2015, které MHMP OPP obdržel dne 30.9. 2015. Ve svém vyjádření se tato odborná organizace odkazuje na odborné vyjádření NPÚ č.j. NPÚ-310/40343/2015 ze dne 7.7. 2015, v němž považovala navrhované práce za realizovatelné za následujících podmínek:

- 1) Bude upravena střecha směrem do Mikulandské ul., a to způsobem, který bude lépe reflektovat stávající hodnoty střechy objektu, zejm. co se pohledu z Mikulandské ul. týká. Konkrétní architektonické řešení musí respektovat stávající sklon střechy včetně výšky hřebene.*
- 2) Dojde k přehodnocení té části projektu, která likviduje cenné archeologické terény, a to v prostoru stávajícího dvora čp.134/II. Archeologické terény, dochované ca. v rozsahu -3 m od stávající nivelety povrchu, musí být ponechány ve své původní poloze. Tyto terény obsahují autentické archeologické nemovitě a movitě nálezy mimořádné hodnoty, které jsou dle platné legislativy zejm. majetkem hlavního města Prahy (§23a zákona č.20/1987Sb.).*

Dále se NPÚ v rámci zdůvodnění odkazuje na své vyjádření č.j. NPÚ-310/40343/2015 ze dne 7.7. 2015, trvá na argumentaci uvedené na straně 3-5. NPÚ je toho názoru, že se doplněk PD z 08/2015 s podmínkami uvedeného vyjádření nevyrovnává. (...„architekturu střechy směrem do Mikulandské ulice je nutné posuzovat ve vztahu k navazující, měřítkově mnohem drobnější, historické zástavbě této části Nového Města. Je nutné brát v úvahu nejen vazbu na probíhající novostavbu v areálu sousedního Schönkirchovského domu č.p. 135/II, ale také na navazující drobnější historické objekty v okolí a charakter jimi tvořeného prostředí.

Z tohoto konstatování plyne nutnost zásadní změny zastřešení, zejm. směrem do Mikulandské ulice, a to tak, aby lépe navazovaly na původní řešení, které představuje zásadní hodnotu v rámci celé památkové rezervace. Jde zejména o hmotovou a výškovou různorodost zástavby Prahy, vzniklou v různých obdobích vývoje architektury i městského urbanismu. Je třeba zohlednit i pohledy z ulic Ostrovní, Opatovické a Voršilské i z vyšších pater Národního divadla“.

.....„Dvůr objektu č.p. 134/II naopak reprezentuje z pohledu archeologického potenciálu lokality nejhodnotnější plochu, která obsahuje celkový průřez dějinným vývojem lokality a to i v širším kontextu nejbližšího okolí (statigrafie archeologických terénů dosahuje místy až 3 metry). V průběhu zjišťovacího archeologického výzkumu NPÚ ÚOP HMP č. 2015/08 byly zde ve čtyřech bodových sondách objeveny archeologické situace, dokazující nepochybně počátky souvislého osídlení území této části Nového Města, které lze bezpečně spojovat se starobylou, raně středověkou osadou Opatovice. Následný vývoj oblasti dokládá mohutné zvrstvení, náležející vrcholnému středověku, jenž je dokladem počátků a následného vývoje Nového Města, založeného císařem Karlem IV. (1348). Mladší pozdně středověké a novověké situace pak potvrzují kontinuitu a pestrost místního osídlení jak ho známe z výpovědí archivních pramenů. Podle nejnovějších zjištění archeologického výzkumu (č. 2015/08) plochu dvora charakterizuje mimořádně pozitivní míra dochování archeologických situací. Ve srovnání s podsklepenou částí současného objektu č.p. 134/II jde o poměr 10:0,01. Sledovaná stratigrafie, množství a pestrost nálezů hmotné kultury poukazuje, že z pohledu archeologické památkové péče právě plocha dvora představuje nejméně hodnotnou část parcely.“

Žadateli byla analogicky podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, před vydáním závazného stanoviska ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům závazného stanoviska. Žadatel této možnosti využil dne 2.10. 2015. K podkladům uplatnil tyto námitky a doplnění:

Vyjádření NPÚ bylo vydáno k revizi projektu, který byl zpracován jako kompromisní řešení mezi původním záměrem a požadavkem původního vyjádření NPÚ č.j. NPÚ-310/40343/2015 sp. Zn. 820.1 ze dne 7.7. 2015 (dále jen původní vyjádření NPÚ), a to především v otázce první podmínky původního vyjádření NPÚ (cit: „Bude upravena střecha směrem do Mikulandské ul., a to způsobem, který bude lépe reflektovat stávající hodnoty střechy objektu, zejména co se pohledu z Mikulandské ulice týká. Konkrétně architektonické řešení musí respektovat stávající sklon střechy včetně výšky hřebene.“), kdy došlo v návaznosti na opakovaná setkání architektů projektu s pracovníky OPP HMP k úpravě střešní roviny směrem do Mikulandské. Tímto krokem, tj. ponecháním původního sklonu střechy, ubylo v rámci projektu 450 m², což ve své podstatě mělo bohužel za následek nutnost redukce programů, které škola bude moci do nového objektu přesunout, a tedy ji nebude umožněn ze strany státní správy

rozvoj v takové šíři, jak bylo v původních plánech zamýšleno. Účastník řízení však pevně věří, že toto kompromisní řešení bude ze strany OPP MHMP spíše kvitováno, neboť ve svém výsledku toto nové řešení – kdy střecha směrem do Mikulanské ulice se ponechává ve stejném stavu (sklon i výška) jako je stav stávající – nikterak nenarušuje pohled z Mikulanské ulice a ve všech pohledech zůstává beze změn.

V otázce druhé podmínky původního stanoviska (cit.: „dojde k přehodnocení té části projektu, která likviduje cenné archeologické terény, a to v prostoru stávajícího dvora č.p. 134/II. Archeologické terény, dochované ca. v rozsahu -3 m od stávající nivelety povrchu, musí být ponechány ve své původní poloze. Tyto terény obsahují autentické archeologické nemovitě a movitě nálezy mimořádné hodnoty, které jsou dle platné legislativy zejm. majetkem hlavního města Prahy (§23a zákona č. 20/1987 Sb.)“) je názor účastníka řízení neměnný od jeho vyjádření k podkladům pro vydání závazného stanoviska MHMP OPP ze dne 23.7. 2015, tedy navrhuje, aby k této podmínce nebylo přihlédnuto, neboť se neslučuje se správní praxí, a jako taková je legislativně nesprávná.

Zároveň však účastník řízení plně respektuje názor Archeologického ústavu Akademie věd ČR, zaslané v odborném vyjádření ze dne 4.8. 2015. Vyjádření AÚ AV ČR jakkoli nereaguje na vyjádření NPÚ (a jeho argumentaci s Maltskou úmluvou), ale jakožto metodická autorita v oboru poskytuje prostor k naplnění konceptu Vysoké školy uměleckoprůmyslové, s podmínkou umožnění nadstandardního archeologického výzkumu – viz poslední odstavec textu: „Veškeré dochované archeologické terény na pozemku č. 844 představují součást archeologického dědictví, a proto musí být případná jejich devastace bezpochyby provázena nadstandardním archeologickým výzkumem.“

Z uplatněných námitek MHMP OPP akceptuje připomínky, týkající se úpravy střechy do Mikulanské ulice, neboť vnímá zásadní posun ve vývoji návrhu řešení nástavby v uliční části střechy. Domnívá, že protažení střechy ve stávajícím sklonu s jejím navýšením o cca 1 m a doplnění průběžné zdi výšky 0,6 m (imitující komínovou zeď) je již v mezí poloze přijatelným řešením, které není v rozporu s předmětem ochrany v daném území, hodnoty pražské památkové rezervace jím nebudou sníženy. Zástavba v sevření ulic Mikulanská, Národní, Ostrovní a Voršilská je hmotově, dobou vzniku i výrazem nesourodá a úprava pohledově exponovaného uličního křídla v oblasti střešní krajiny nevyvolá zásadní nepříznivé změny hmotově prostorové struktury. Pohledy z ulic Ostrovní, Opatovické a Voršilské i z vyšších pater Národního divadla nebudou protažením střechy a imitací průběžné komínové zdi atakovány.

Současně bere MHMP OPP bere na vědomí vyjádření Archeologického ústavu Akademie věd ČR, Praha v.v.i., doložené účastníkem řízení v rámci seznámení s vyjádřením NPÚ, v jehož závěru se uvádí, že „veškeré dochované archeologické terény na pozemku č. 844 představují významnou součást archeologického dědictví, a proto musí být jejich případná devastace bezpochyby provázena nadstandardním archeologickým výzkumem.“ Vzhledem k tomu, že Archeologický ústav Akademie věd ČR, jako organizace oprávněná k provádění archeologických výzkumů, připouští provedení „nadstandardního“ archeologického výzkumu na pozemku parc.č. 844, MHMP OPP tento postup nezamítá.

Požaduje však v případě nálezů významných zbytků historické, zejména středověké architektury v průběhu archeologického průzkumu zpracování alternativního návrhu řešení příslušné části dokumentace tak, aby bylo s archeologickými nálezy nakládáno v souladu s platnou legislativou.

MHMP OPP, který žádost posoudil, se po věcné stránce ne zcela ztotožnil s písemným vyjádřením odborné organizace. Zastává sice spolu s NPÚ názor, že příprava navržených prací, uvedených v předloženém návrhu, je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustná. Avšak podmínky, stanovené odbornou organizací neuvedl MHMP OPP ve výroku závazného stanoviska, neboť tyto mají de facto vylučující charakter a na jejich podkladě není možné předložený návrh dále v základním principu rozvíjet. Vzhledem k tomu, že odborná organizace návrh připouští, ale zároveň jej podmínkami neguje, nebylo vyjádření NPÚ pro rozhodování ve správním řízení dostatečnou oporou. Dále MHMP OPP zohlednil názory autorit z řad odborné veřejnosti, skutečnost, že žadatel částečně upravil dokumentaci (doplněk z 08/2015) na základě připomínek Sboru expertů a předložený návrh připustil za podmínek, uvedených ve výrokové části závazného stanoviska.

K věcnému obsahu podmínky č. 1 písemného vyjádření odborné organizace, MHMP OPP uvádí: NPÚ požaduje v této podmínce odlišné řešení úpravy střechy do Mikulandské ulice se zachováním sklonu a výšky hřebene, s tím, že*“bude lépe reflektovat stávající hodnoty střechy objektu, zejm. co se pohledu z Mikulandské ul. týká.”* V odůvodnění pak požaduje „zásadní změnu“ tohoto zastřešení. Předložený návrh (dle dodatku z 08/2015) zachovává sklon střechy, rovinu střechy protahuje za stávajícím hřebenem cca o 2 m, což představuje její navýšení cca o 1 m. Dále je ze strany ulice patrná nízká průběžná zeď (0,6 m výšky), imitující střední komínovou zeď. MHMP OPP spatřuje v tomto řešení významný posun oproti předchozím řešením (s nečleněným betonovým blokem nového patra v úrovni střechy a později objemnou prosklenou mansardovou střechou). V rámci výškově i stylově rozmanité zástavby předmětného bloku jehož součástí je vedle raně klasicistní budovy Schwarzenberského (též Deymovského) paláce o dvou nadzemních podlažích, konstruktivistický palác Dunaj Adolfa Foehra o pěti NP s plochou střechou, v návaznosti na řešený objekt č.p. 134 je realizována přestavba a dostavba řadového barokního „Schönkirchovského“, domu čp. 135. Nový objekt na pozemku parc.č. 842 na nároží Mikulandské ulice a Národní třídy bude v nadzemní části osmipodlažní. V rámci této urbanistické struktury je třeba zmíněný návrh posuzovat. V této situaci a měřítku je třeba omezit výrazné dynamické prvky v rámci návrhu, jako je schodišťová věž, vystupující cca 7 m nad úroveň střech (viz zdůvodnění podmínky č. 2 ve výroku závazného stanoviska), lokální modelace střechy do ulice je v popsané rozmanité urbanistické struktuře možná. V tomto ohledu MHMP OPP podotýká, že vyjádření NPÚ nemohlo být pro rozhodování ve správním řízení oporou, neboť pro zcela odlišná hmotová řešení nástavby vymezilo zcela shodnou, neurčitou podmínku. Požaduje *„upravit střechu způsobem, který bude lépe reflektovat stávající hodnoty střechy objektu“*, aniž vymezuje, v čem hodnoty této střechy spatřuje.

Znění podmínky č. 2 písemného vyjádření odborné organizace správní orgán modifikoval. MHMP OPP je si vědom skutečnosti, že na dotčených parcelách byly zjištěny archeologickým výzkumem nálezové situace.

Avšak v souladu s vyjádřením Archeologického ústavu Akademie věd se správní orgán domnívá, že *„výsledky archeologického výzkumu lze hodnotit v širším kontextu a stavu dochování archeologických terénů této části Nového Města. V rámci dlouhodobé koncepce péče o archeologické dědictví vytvořilo územní odborné pracoviště NPÚ v Praze mapu významných archeologických ploch v PPR. Tento systém není právně zakotven a vytypované plochy nemají statut kulturní památky, přesto je třeba je považovat za nejcenější součást archeologického dědictví. V blízkosti pozemku č. 844 se nacházejí takové významné plochy č. 115 -119, nicméně pozemek č. 844 takto označen není. Společným znakem těchto lokalit jsou minimální zásahy v podobě novodobých sklepů a doložené nebo oprávněně předpokládané pozůstatky středověkých stavebních konstrukcí. ...Pokusíme-li se porovnat výsledky archeologického výzkumu na pozemku č. 844 s výše uvedenými významnými plochami, lze dojít k závěru, že hlavním rozdílem je dochování středověkých stavebních konstrukcí.“*

MHMP OPP má tedy za to, že podrobným archeologickým průzkumem (dle Archeologického ústavu AV ČR „nadstandardním“, je třeba území podrobně prověřit. K tomuto závěru dospěl MHMP OPP s ohledem na legitimní očekávání účastníka řízení a také proto, že Archeologický ústav jako organizace oprávněná k provádění archeologických výzkumů, provedení „nadstandardního“ archeologického výzkumu na pozemku parc.č. 844, připouští. V případě nálezů významných stavebních, zejména pak středověkých konstrukcí v rámci nadstandardního výzkumu je však nutné v předmětné části pozemku návrh upravit a projednat ve správním řízení, aby byly ochráněny nejhodnotnější relikty historických staveb.

Nemovitost č.p. 134, k.ú. Nové Město, Mikulandská 5, Praha 1, se nachází v památkové rezervaci v hl. m. Praze, která je od roku 1993 prohlášena za památku světového kulturního dědictví UNESCO, a je chráněna dle citovaného zákona a nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze.

Školní budova (uliční a severní dvorní křídlo) byla postavena podle plánů Václava Nekvasila z roku 1892 jako německá státní reální škola, která patřila v Praze k jedné z nejstarších. V původní školní budově vyučoval i Jan Neruda (1858). Ze starší zástavby, zbudované po roce 1852, bylo ponecháno jižní a západní dvorní křídlo. K velkým stavebním zásahům došlo roku 1949 pro Výzkumný ústav pedagogický podle plánů Václava Vondráška. Roku 1956 byly změněny dispozice a vyztuženy stropy v zadním dvorním křídle, v letech 1991-1992 byly provedeny úpravy změn dispozic pro základní školu podle projektu Jana Kerela a Zdeňka Hölzera. Řadová čtyřkřídlá budova je vystavena kolem obdélného dvora. Uliční křídlo je trojtraktové. Hlavní dvoupatrová fasáda je šestnáctiosá se středním rizalitem na šíři šesti os, ukončeným atikou, po stranách sloupky se segmentovými štítky, v jejichž vrcholu jsou koule.

V přízemí je fasáda bosovaná (střídá se pás s hladkou a hrubě nahozenou omítkou). Ve třetí ose zleva i zprava jsou umístěny portály v edikulách z tříčtvrtěsloupů a průběžných říms, nad vchodem vytažené. V portálech jsou osazena dvoukřídla vrata s půlkruhovým nadsvětlíkem (pravá vrata jsou původní, levá novodobá). Všechna okna jsou vsazena v šambránách, v risalitu jsou rámována pilastrovými edikulami se segmentovými a trojúhelnými frontony. Okna přízemí mají zdůrazněný hlavní klenák, v 1. patře trojúhelné frontony a hladké podokenní výplně, ve 2. patře přímé nadokenní římsy. Po jižní straně navazuje na uliční křídlo kolmo dvoupatrové dvorní křídlo, kterým se v přízemí projíždí do dvora a nad větší částí je v 1. patře sál. Severní dvorní křídlo je rovněž kolmé na uliční křídlo a je dvoupatrové dvoutraktové. S uličním křídlem je rovnoběžné západní dvorní třípatrové dvoutraktové křídlo, se schodištěm ve zlomu křídel. Za tímto křídlem je zahrada se školním hřištěm a přízemním přístavkem, vše je uzavřeno ohradní zdí s nikami. Dvorní fasády jsou hladké. Objekt je podsklepen. Vestibul v pravé části uličního křídla je zaklenut zčásti valeně, zčásti křížovou klenbou. Původními vestibulovými dveřmi se projde do hlavního schodišťového prostoru s třiramenným schodištěm, vynášeným na podestách dórskými sloupy, balustráda je vybavena litinovými kuželkami. Z chodeb při dvorním traktu se vstupuje původními kazetovými dveřmi do jednotlivých místností. V levé části uličního křídla vede valeně zaklenutý průjezd. Před nástupem do dvora, po pravé straně, se vstupuje do vestibulu s vedlejším oválným schodištěm s litinovým zábradlím. Toto schodiště spojuje hlavní uliční křídlo a jižní dvorní křídlo.

Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o stavbu nacházející se na území Pražské památkové rezervace (PPR), vztahuje se na stavební úpravy této stavby ustanovení nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze, ze dne 21. 7. 1971. Památková rezervace v hlavním městě Praze, představující historické jádro Prahy, byla v roce 1992 zařazena do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Předmětem ochrany jsou na území PPR, kromě kulturních památek, zapsaných do Ústředního seznamu kulturních památek ČR rovněž stavby a plochy, které nejsou nemovitými kulturními památkami, ale které vykazují památkové nebo urbanistické hodnoty, dotýkající se vnější architektury.

Soudobými vstupy do stávající historické zástavby rezervace nesmí být narušena objemová a prostorová skladba historických objektů a poškozeno prostředí PPR. Pro stavební úpravy nechráněných objektů a jejich souborů v PPR se v § 3, odst. 1, písmeno a) citovaného nařízení vlády stanoví podmínka, že cit.: *musí být řešeny a prováděny se zřetelem k trvalému zabezpečení jejich hmotné podstaty, k jejich přiměřenému společenskému využití a dalšímu zhodnocování výtvarných a dokumentárních funkcí*. Pro novou výstavbu a vnější úpravy nechráněných objektů v PPR se v § 3 odst. 1 písmeno b) citovaného nařízení vlády stanoví podmínka, že cit. : *„musí dbát architektonických vztahů ke kulturním památkám a jejich souborům, navazovat na jejich objemovou a prostorovou skladbu i prostředí a dotvářet jejich celky přiměřenými prostředky současné architektonické tvorby*“. Pro provádění veškerých terénních úprav i staveb dopravních, vodohospodářských, energetických, telekomunikačních, podzemních a inženýrských sítí v PPR, je v § 3 odst. 1 písm. c) citovaného nařízení vlády stanovena podmínka, že cit.: *„nesmí narušovat její prostředí a ohrožovat jednotlivé kulturní památky*“.

Nedílnou součástí památkové hodnoty objektu jsou i dochované řemeslné prvky a detaily fasád: většina dřevěných špaletových oken, hlavní domovní a vstupní dveře, vše z doby výstavby objektu. V objektu jsou dále zachovány další stavební konstrukce, pocházející z jednotlivých etap výstavby jednotlivých křídel. Konkrétním předmětem ochrany je tedy v daném případě zejména skutečný stav dochování archeologických terénů na dotčených pozemcích, architektura objektu, zejména jeho uliční fasáda, panorama Pražské památkové rezervace, základní dispoziční rozvrh stavby, hodnotné historické konstrukce a uměleckořemeslné prvky. Z těchto výchozích hledisek je nutno přistoupit k hodnocení konkrétního záměru VŠUP. K posuzování předložené dokumentace je nahlíženo pohledem památkové péče hájící veřejný zájem na ochranu kulturního dědictví. V rámci tohoto veřejného zájmu je třeba vzít v úvahu i veřejnou vzdělávací funkci vtělenou do plánované obnovy a přestavby domu, který není kulturní památkou, ale nachází se na území s plošnou památkovou ochranou, v rámci kterého je chráněn. Veřejná vzdělávací funkce přispěje k žádoucímu oživení lokality historického jádra města Prahy. Lze tedy konstatovat, že se jedná o adaptaci a využití chráněného statku s ohledem na potřeby současného života, jak o něm hovoří článek 11 Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy. VŠUP je veřejnou institucí a její působení v rámci Nového Města je třeba vnímat jako pozitivní prvek současného života. Přípustná míra zásahu do historických struktur musí být posuzována vždy dle konkrétní situace s přihlédnutím k celkovému vývoji okolí.

Navržené řešení zachovává obvodové zdivo uličního křídla a částečně některé vnitřní konstrukce a historický jeho suterén, respektuje uliční průčelí s výjimkou „řezu“ třetí osy zprava v šířce mezi pilastry vstupního portálu. Uliční střešní rovina je zachována a protažena tak, že střecha ve sklonu je navýšena cca o 1 m. V návaznosti na novou úroveň hřebene je vytvořena falešná průběžná komínová zeď o výšce cca 0,6 m. Severní dvorní křídlo a jižní dvorní křídlo jsou v návrhu odbourána a nahrazena novými konstrukcemi. U křídla západního jsou zachovány obvodové stěny, vodorovné nosné konstrukce a krov se odstraňuje a nahrazuje novými konstrukcemi s cílem výškové návaznosti v rámci nově řešeného areálu vysoké školy.

Upravený návrh dle dokumentace z 08/2015 nemění již razantním způsobem objem a vizuál střechy uličního východního křídla školy. Protažení střechy ve stávajícím sklonu s jejím navýšením o cca 1 m a doplnění průběžné zdi výšky cca 0,6 m (imitující komínovou zeď) je již v mezích přijatelným řešením. MHMP OPP také vítá posun ve smyslu zachování stropních konstrukcí a suterénních prostor východního uličního křídla. Zásahy do dispozice a změny konstrukce střechy toleruje pouze v tomto výjimečném případě v zájmu udržení funkční náplně školy a přizpůsobení objektu požadavkům vysokoškolské instituce, a také s ohledem na náhradu odstraňovaných částí hodnotnou architekturou.

Diskutabilním zásahem je štíhlý zářez do uliční fasády na celou výšku stavby má vyznačovat nový vstup do budovy vysoké školy. V jeho důsledku mají být likvidovány některé stávající konstrukce a prvky současného vstupu do budovy. Návrh ruší na průčelí budovy severní portál, čímž ale ruší i souměrnost jeho kompozičního řešení s druhým jižním portálem.

Přítom tato symetrie patří k základním autentickým hodnotám historické budovy. Tato budova, která se ve svém tvarosloví odvolává na typ italského renesančního paláce, včetně tzv. piana nobile, tzn. odlišuje opticky hlavní patro, navazuje na podobná řešení desítek dalších pražských budov, počínaje Vyšší dívčí školou od Ignáce Ullmanna ve Vodičkově ulici z.r. 1867. Jde o fenomén neobyčejného kulturního významu – stačí uvést, že v době, kdy byla stavěna škola v Mikulandské ulici, vzniklo např. jen na území historických Holešovic celkem sedm obdobných škol. Ve svém celku jde o desítky architektonicky kvalitních budov v Praze, dokládající touhu tehdejší společnosti po vzdělání, a představa, že by se měly obdobným způsobem přestavovat (pokud by se příklad z Mikulandské stal precedentem), je velmi kontroverzní. Proto má MHMP OPP za to, že zvýraznění vstupu je třeba řešit takovým způsobem, který nepopírá výše jmenované charakteristiky fasády a nelikviduje hodnotné uměleckořemeslné prvky.

Zamýšlená stavební činnost se má provádět na území s archeologickými nálezy a jedná se o významnou lokalitu, což prokázal zjišťovací archeologický výzkum č. 2015/08. Památková hodnota řešeného území spočívá mimo jiné v intaktně dochovaných archeologických nálezových situacích, které byly doloženy výsledky zjišťovacího archeologického výzkumu, které potvrzují přítomnost intaktních historických terénů a sídlištních komponent. Vedle sídlištních terénů (uloženin) vzniklých aktivní činností člověka od raného středověku po současnost, byly zachyceny rozmanité zahlužené objekty a stavební konstrukce zděného charakteru, náležející původní domovní zástavbě. Každé zmenšení rozsahu dochovaných archeologických situací a nálezů v prostoru zkoumaného pozemku, a to i archeologickým výzkumem, je třeba vnímat jako řešení mezní, které musí být velmi dobře zváženo a argumentováno. Provedené průzkumy lze doplnit nadstandardním, zpřesňujícím archeologickým výzkumem. V případě nálezu středověkých stavebních konstrukcí při tomto výzkumu je pak nutné předložený návrh lokálně modifikovat v zájmu ochrany jmenovaných hodnot. Proto byla stanovena podmínka č. 1.

V návrhu dochází k navýšení objektu (mimo uliční trakt v severní části stavby) v oblasti střešní krajiny o dva věžovité bloky, které vystupují z dobové konfigurace rozsáhlého vnitrobloku a překračují v daném místě střešní horizont. Původní koncepce vložené komunikační desky, na niž navazuje výška uvedených bloků, byla v projektu přehodnocena. Věž blíže uliční fasádě tak nyní vytváří v rámci bloku nevhodný převyšovaný soliter. Proto byla stanovena podmínka č. 2, požadující její výškové omezení. Symetricky umístěný věžovitý prvek s výtahovou šachtou správný orgán vzhledem k návaznosti na vznikající sousední novostavbu a s ohledem k jeho poloze v hloubce vnitrobloku, již toleruje.

Součástí pláště historické budovy je také střešní plášť, jehož historický charakter směrem do ulice je žádoucí v maximální míře respektovat. Současně je na všech křídlech objektu použit jako střešní krytina eternit. S ohledem k době výstavby se dá předpokládat původně jiné materiálové provedení. Pro sjednocení nové a doplněné krytiny lze uvažovat o hladkém tradičním materiálu a prvcích (keramika, beternit, plech) v barevném provedení ve střešní krajině PPR obvyklým – tedy v cihlově červené nebo v daném případě i ve světle šedé barvě v lokalitě uplatněného eternitu. Imitaci komínové zdi lze tolerovat pouze v případě, že se výrazově začlení do stávající střešní krajiny. Z výše uvedených důvodů byla stanovena podmínka č. 3.

Při přestavbě areálu je nutné věnovat zvýšenou pozornost zvláště hodnotným prvkům, mezi nimiž má zásadní význam novorenesanční uliční fasáda se všemi interaktivními prvky, včetně oken. Po pečlivém průzkumu, zaměřeném na historickou barevnost a stav fasády, musí být zpracován záměr její obnovy, vycházející z provedených sond barevnosti. Průzkum se záměrem obnovy je třeba projednat v samostatném správním řízení. Proto byla stanovena podmínka č. 4.

Na žádost investora byl zpracován Stavebně historický průzkum (Mgr. Alena Krušinová, červen – září 2014). V rámci kapitoly 9. - „Hodnocení objektu, hodnotné prvky“, byly specifikovány zvláště hodnotné prvky stavby (str. 244). Jedná se mimo jiné o vstupní dveře včetně lunetového nadsvětlíku, teracovou dlažbu s označením roku výstavby, klenbu vstupu a štukové prvky – rámová pole. Tyto prvky, které se podílejí na uměleckohistorické hodnotě objektu a jsou předmětem ochrany, je třeba v rámci přestavby objektu zachovat a v rámci interiérů domu uplatnit. Návrh zvýraznění vstupu je třeba přehodnotit tak, aby nerušil souměrnost kompozičního řešení fasády s druhým jižním portálem, neboť tato symetrie patří k základním autentickým hodnotám historické budovy, a aby zachoval výše jmenované hodnotné prvky. Z těchto důvodů byla stanovena podmínka č. 5.

Jak již bylo řečeno, dvůr v historické zástavbě je svébytný architektonický prostor, který je plnohodnotnou součástí celé architektonické kompozice. Návrh přestavby areálu školy dvůr nově aktivuje, začleňuje jej do dispozice. Zároveň je z návrhu patrná snaha o transparentní řešení dvorní vestavby, které tento prostor výrazně odlišuje od objektů původního stavebního celku. Pro zřejmé odlišení kvalit historických staveb v rámci vnitrobloku požaduje MHMP OPP zachování výrazu jednoduchých dvorních fasád s jejich typickými detaily a minimální invazi nových konstrukcí do zachovaných stěn. Historické dvorní fasády, ačkoliv se stanou de facto součástí interiéru, by si měly uchovat svůj výraz, který by mělo být možno vnímat jako celek. Tuto koncepci, hájící předmět ochrany objektu, je třeba detailně ověřit v dalším stupni projektové dokumentace. Proto byla stanovena podmínka č. 6.

Nedílnou součástí památkové hodnoty objektu jsou i dochované řemeslné prvky a detaily fasád (Stavebně historický průzkum – Mgr. A. Krušinová 09/2014 – Hodnocení objektu – hodnotné prvky, str. 244). Vedle uliční fasády včetně oken je to mimo jiné luneta vjezdových vrat, vedoucích do průjezdu (třetí osa zleva, uliční fasáda), luneta vrat, vedoucích z průjezdu do dvora ve východním křídle, dobové dvoukřídlové kazetové dveře východního a západního křídla, železné dveře na půdu ad. Tyto prvky je třeba zachovat a restaurovat in situ, v krajním případě deponovat na předem vybraném místě pro další použití. Proto byla stanovena podmínka č. 7.

Odstraňované konstrukce a části stavby je nutné zaměřit a provést jejich podrobnou fotodokumentaci. Tyto dokumenty jsou důležitým analytickým podkladem, který má značný význam pro zmapování dosavadního vývoje staveb a pro další nakládání s nimi. Proto byla stanovena podmínka č. 8.

MHMP OPP shromáždil dostupné podklady, relevantní pro své rozhodnutí. Předložený návrh analyzoval z pohledu jednotlivých, často polarizovaných podkladů. Zvážil všechny shromážděné důkazy a skutečnosti jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto závazného stanoviska. MHMP OPP vnímá hodnotu původní neorenesanční architektury se všemi hodnotnými dekoračními prvky, ale také s archeologickými terény na dotčených pozemcích a ve svém stanovisku ukládá podmínky, směřující k jejich zachování. Zároveň také spatřuje nespornou architektonickou kvalitu návrhu. Z výše uvedených důvodů a v zájmu naplnění potřeb významné instituce, kterou Vysoká škola uměleckoprůmyslová bezesporu je, akceptuje správní orgán předložený návrh. Při dodržení podmínek, uvedených ve výroku tohoto závazného stanoviska, neohrozí jeho realizace zásadním způsobem hodnoty Pražské památkové rezervace, již je objekt součástí.

MHMP OPP upozorňuje, že stavebník je povinen umožnit Archeologickému ústavu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 7 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, bude další stupeň projektové dokumentace předložen MHMP OPP k projednání dle ustanovení § 14 odst. 2, 3, § 44a odst. 3 cit. zákona. Součástí této dokumentace budou také materiálové a barevné řešení tělesa schodiště, výtahu a fasády do dvora č.p. 135, soupis výplňových prvků s uvedením jejich pozice v půdorysech, s návrhem na další nakládání s nimi, průřez fasády s barevným řešením, a detailní návrh napojení nové konstrukce zastavění dvora na stávající východní a západní křídlo, pohledy na dotčené dvorní fasády, a konkrétní detailní návrh zvýraznění vstupu. V případě nálezu významných zbytků historické architektury v průběhu podrobného archeologického výzkumu bude MHMP OPP doložen též alternativní návrh řešení příslušné části dokumentace.

Podle § 29 odst. 2 písm. b), § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, § 136 odst. 1 a § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je toto závazné stanovisko úkonem učiněným dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto závaznému stanovisku **nelze** v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, **podat samostatné odvolání**, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím.

Pokud toto závazné stanovisko znemožňuje vyhovět výše uvedené žádosti, příslušný stavební úřad v souladu s ustanovením § 149 odst. 3 správního řádu nebude provádět další dokazování a žádost zamítne. **Až proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu je možné podat odvolání**, které umožní, aby bylo v souladu s ustanovením § 149 odst. 4 správního řádu přezkoumáno toto závazné stanovisko.

Mgr. Jiří S k a l i c k ý
ředitel odboru

otisk úředního razítka

Rozdělovník:

- I. Doručuje se prostřednictvím datové schránky
Urbia s.r.o., Královská 16, 110 00 Praha 1

- II. Na vědomí
OVýs ÚMČ Praha 1
NPÚ HMP